

การทดสอบวิธีการประมวลผลแบบ CHSI

ก่อนจะกล่าวถึงความมั่นคงของมนุษย์ระดับพื้นที่ของประเทศไทย ผู้วิจัยขอรายงานถึงการใช้ข้อมูลระดับพื้นที่เพื่อทดสอบความถูกต้องของ CHSI การตัดสินใจความสามารถของ CHSI ที่พัฒนาขึ้นจำเป็นต้องมีเกณฑ์เปรียบเทียบซึ่งเป็นที่ยอมรับ และที่สำคัญคือต้องมีข้อมูลชุดเดียวกันที่สามารถใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบได้

การทดสอบกับข้อมูลระดับโลก

การพยายามศึกษาเพื่อจัดระดับการกินดีอยู่ดีหรือการวัดในทางสังคมของประเทศต่าง ๆ ในโลกมีอยู่ไม่มากนักที่สำคัญคือ วิธีการวัดหรือประมวลผลข้อมูลของแต่ละสถาบันหรือของผู้ศึกษาแต่ละคนมักไม่มีการเปิดเผยในรายละเอียด ดังนั้นจึงเป็นการยากที่วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่เป็นคำอธิบายของผลทดสอบ ความจริงประการหนึ่งที่ต้องยอมรับกันในเบื้องต้นคือ หากใช้ข้อมูลตัวชี้วัดที่ต่างกันในการประมวลผลก็ย่อมได้ค่าสัมประสิทธิ์ที่ต่างกัน และแม้จะใช้ตัวชี้วัดชุดเดียวกันแต่มีวิธีการประมวลผลที่แตกต่างกันก็ย่อมให้ค่าสัมประสิทธิ์ที่แตกต่างกัน

การวัดทางสังคมที่พอจะเปรียบเทียบกับงานวิจัยตัวนี้ได้แก่

1. ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index HDI) ผลงานของฮัค (Haq, 1995) ได้พยายามสร้างดัชนีเพื่อวัดระดับการพัฒนามนุษย์ วิธีการของฮัคใช้ตำแหน่งของอันดับจากตัวชี้วัดมาจัดเรียงเป็นเกณฑ์ในการสร้างดัชนี และหาค่าเฉลี่ยของตำแหน่งของอันดับจากตัวชี้วัดที่ใช้ วิธีการที่ว่านี้แตกต่างไปจากการประมวลผลที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้ซึ่งไม่ได้อาศัยอันดับของข้อมูลในการวิเคราะห์ นอกจากนี้ยังมีผู้วิจารณ์ว่าวิธีการของฮัคไม่มีการกำหนดน้ำหนักความสำคัญให้กับมิติการวัดแต่ละด้าน ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ระบบถูกออกแบบให้ใช้กับพื้นที่ซึ่งมีจำนวนรายการเปรียบเทียบไม่มากนัก ตัวชี้วัดของฮัคมีเพียง 3 ตัว อันได้แก่ อายุขัย การศึกษา (ซึ่งวัดด้วยอัตราการอ่านออกเขียนได้และจำนวนปีการเรียนรู้เฉลี่ย ส่วนตัวที่ 3 คือ มูลค่าของผลผลิตในประเทศต่อหัวซึ่งปรับตามระดับค่าครองชีพแล้ว ผลการวัดด้วยวิธีการของฮัค ประเทศที่ได้ค่าดัชนีสูงสุดคือ คานาดา (0.93) ประเทศที่ต่ำที่สุดคือ กินี (0.19) สำหรับประเทศไทยนั้นได้ค่าสัมประสิทธิ์ 0.79 โดยจัดอยู่ในลำดับที่ 54 ของโลก

ข้อมูลการวัดในค.ศ. 1997 (ดู Kager and Stoesz, 2002, pp. 498-502) แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของประเทศไทยอยู่ที่ระดับ 0.75 และอันดับตกมาอยู่ที่ 67 ประเทศที่มีดัชนีการพัฒนามนุษย์สูงสุดในปีนี้ยังคงเป็นคานาดา ส่วนประเทศที่ได้ค่าสัมประสิทธิ์ต่ำสุด คือ

เชียรรา ลีออน (0.2) ตัวชี้วัดที่ใช้ใน ค.ศ. 1997 แตกต่างไปจาก ค.ศ. 1995 เพราะการวัดในมิติการศึกษาใช้เพียง 1 ตัว อันได้แก่ อัตราการเรียนในโรงเรียน

แม้ว่าอันดับและสัมประสิทธิ์ของประเทศไทยจะตกลง แต่พิจารณาโดยรวมทั้ง 2 ปีการประเมิน ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ของประเทศไทยอยู่ที่ประมาณ 0.75 ถึง 0.79 นั้น ประเทศไทยยังคงถูกจัดอยู่ในกลุ่มของประเทศที่มีระดับดัชนีระดับ ปานกลาง ทั้ง 2 ปี

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจากตัวชี้วัดแล้วจะพบว่า ปัญหาของประเทศไทยคือ ปัญหาทางการศึกษาซึ่งมีอัตราผู้อยู่ในสถานศึกษา และจำนวนปีเรียนเฉลี่ยของประชากรต่ำ ข้อมูลในส่วนนี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ดัชนีการพัฒนามนุษย์ของไทยต่ำลง

2. ดัชนีความก้าวหน้าทางสังคม (Estes Weighted Index of Social Progress WISP) การวัดด้วยวิธีนี้พัฒนาขึ้นโดยเอสเตส ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (ดู Karger and Stoesz, 2002, pp. 494-497) ตัวชี้วัดที่ใช้มีมากกว่า 40 ตัว การวัดซึ่งไม่เป็นที่เปิดเผยมีความแตกต่างไปโดยแทนที่จะรายงานค่าเป็นดัชนีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 แต่กลับรายงานเป็นค่าคะแนนซึ่งค่าต่ำสุดอาจเป็นค่าติดลบไปจนถึงค่า 100 คะแนน ผลการวัดแตกต่างไปจากวิธีการของฮัค ประเทศที่เป็นอันดับหนึ่งคือ เดนมาร์ก โดยได้คะแนน 98.4 ประเทศแคนาดาที่เป็นอันดับหนึ่งจากการวัดด้วยวิธีการของฮัคตกมาอยู่อันดับที่ 31 ประเทศที่อยู่อันดับท้ายสุดคือ แองโกลา โดยได้คะแนน -24.7 ส่วนประเทศไทยยังคงรักษาระดับในกลุ่มกลางไว้ได้ด้วยคะแนน 68.8 และมีอันดับเป็นที่ 53 ของโลก

จะเห็นได้ว่าการวัดทั้ง 2 วิธีให้ผลแตกต่างกันไปโดยเฉพาะประเทศในลำดับต้น ๆ ความแตกต่างส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับตัวชี้วัดที่เลือกใช้และวิธีการประมวลผลที่แตกต่างกันไป

การทดลองใช้วิธีการประมวลผลที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้จะกระทำกับกรณีของ HDI เท่านั้น เนื่องจากมีข้อมูลดิบที่จะวิเคราะห์เปรียบเทียบได้ นอกจากนั้นยังเป็นวิธีการจัดทำรายงานค่าดัชนีคล้ายคลึงกันคือ รายงานค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0 ถึง 1

ผู้วิจัยได้ทดลองนำข้อมูลที่ใช้คำนวณ HDI (ดู Karger and Stoesz, 2002, pp. 498-502) ใน ค.ศ. 1997 มาทดลองคำนวณ CHSI ตามวิธีการที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รายละเอียดได้เปรียบเทียบไว้ในตารางที่ 4.1 และภาคผนวกที่ 1 ขั้นตอนการคำนวณคงเป็นไปตามที่กล่าวไว้ โดยปรับข้อมูลดิบเป็นค่ามาตรฐาน (คอลัมน์ที่ 6-8) และหาผลรวมของค่ามาตรฐาน (คอลัมน์ที่ 9) หลังจากนั้นจำแนกค่ามาตรฐานเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ได้ค่าเป็น + และ - (คอลัมน์ที่ 10) เพื่อหาค่า f_2 และ f_1 ขั้นตอนต่อมาคือการคำนวณค่าตัวปรับ (หรือ Correction Factor) ซึ่งได้จากค่าสัมบูรณ์สูงสุดของค่ามาตรฐานบวกด้วยสัดส่วน f_2 / f_1 ผลลัพธ์ปรากฏในคอลัมน์ที่ 11 คอลัมน์สุดท้ายเป็นการเปลี่ยนค่ามาตรฐานรวมแต่ละตัว (ของแต่ละประเทศ) ให้เป็น CHSI ซึ่งผลลัพธ์ปรากฏในคอลัมน์ที่ 12

ตารางที่ 4.1 ผลการทดสอบการใช้ CHSI เปรียบเทียบกับ HDI ที่วิเคราะห์จากข้อมูลชุดเดียวกัน (รายละเอียดดูภาคผนวกที่ 2)

ประเทศ	ข้อมูล HDI				การคิดคำนวณ CHSI จากข้อมูล HDI						
	อายุขัย	อัตรา การเรียนรู้	ผลผลิต มวลรวม/คน	HDI	ค่ามาตรฐาน ของอายุขัย	ค่ามาตรฐาน ของอัตรา การเรียนรู้	ค่ามาตรฐาน ของผลผลิต มวลรวม/คน	ค่ามาตรฐาน รวม	การจำแนกค่า มาตรฐานรวม	ค่าตัวปรับ	CHSI
Canada	79	99	22480	0.932	1.22	1.73	1.99	4.94	2	6.61	0.935
United States	76.7	94	29010	0.927	1.01	1.47	2.84	5.33	2	6.61	0.95
Japan	80	85	24070	0.924	1.32	1.02	2.2	4.53	2	6.61	0.918
Australia	78.2	100	20210	0.922	1.15	1.78	1.69	4.62	2	6.61	0.922
United Kingdom	77.2	100	20730	0.918	1.06	1.78	1.76	4.6	2	6.61	0.921
France	78.1	92	22030	0.918	1.14	1.37	1.93	4.45	2	6.61	0.915
Switzerland	78.6	79	25240	0.914	1.19	0.72	2.35	4.26	2	6.61	0.907
New Zealand	76.9	95	17410	0.901	1.03	1.52	1.33	3.89	2	6.61	0.891
Italy	78.2	82	20290	0.9	1.15	0.87	1.7	3.72	2	6.61	0.884
Singapore	77.1	73	28460	0.888	1.05	0.41	2.77	4.24	2	6.61	0.906
Hong Kong	78.5	65	24350	0.88	1.18	0.01	2.23	3.42	2	6.61	0.871
Brunei	75.5	72	29773	0.878	0.91	0.36	2.94	4.21	2	6.61	0.905
South Korea	72.4	90	13590	0.852	0.62	1.27	0.83	2.72	2	6.61	0.84

ประเทศ	ข้อมูล HDI				การคิดคำนวณ CHSI จากข้อมูล HDI						
	อายุขัย	อัตรา การเรียน	ผลผลิต มวลรวม/คน	HDI	ค่ามาตรฐาน ของอายุขัย	ค่ามาตรฐาน ของอัตรา การเรียน	ค่ามาตรฐาน ของผลผลิต มวลรวม/คน	ค่ามาตรฐาน รวม	การจำแนกค่า มาตรฐานรวม	ค่าตัวปรับ	CHSI
Thailand	68.8	59	6690	0.753	0.29	-0.29	-0.07	-0.07	1	6.61	0.703
Philippines	68.3	82	5520	0.74	0.25	0.87	-0.22	0.89	2	6.61	0.753
China	69.8	69	3130	0.701	0.38	0.21	-0.54	0.06	2	6.61	0.71
Indonesia	65.1	64	3490	0.681	-0.04	-0.04	-0.49	-0.57	1	6.61	0.676
Myanmar	60.1	55	1199	0.58	-0.5	-0.49	-0.79	-1.78	1	6.61	0.604
Laos	53.2	55	1300	0.491	-1.13	-0.49	-0.77	-2.4	1	6.61	0.564
India	62.6	55	1670	0.545	-0.27	-0.49	-0.73	-1.49	1	6.61	0.622
Burundi	42.4	23	630	0.324	-2.12	-2.11	-0.86	-5.09	1	6.61	0.339
Burkina Faso	44.4	20	1010	0.304	-1.94	-2.26	-0.81	-5.01	1	6.61	0.348
Ethiopia	43.3	24	510	0.298	-2.04	-2.06	-0.88	-4.97	1	6.61	0.352
Niger	48.5	15	850	0.298	-1.56	-2.51	-0.83	-4.9	1	6.61	0.359
Sierra Leone	37.2	30	410	0.254	-2.59	-1.75	-0.89	-5.24	1	6.61	0.322

* ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง CHSI และ HDI เท่ากับ 0.98

ผลลัพธ์ที่ได้โดยรวมใกล้เคียงกับ HDI ค่า HDI สูงสุด-ต่ำสุดแตกต่างกันไปจาก CHSI หากใช้ CHSI เป็นเกณฑ์แล้วประเทศที่ควรอยู่ในลำดับที่ 1 คือ สหรัฐอเมริกาด้วย ค่าสัมประสิทธิ์ 0.950 ส่วนแคนาดาจะกลายเป็นลำดับที่สองแม้ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณด้วย CHSI จะเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ส่วนประเทศในลำดับสุดท้ายไม่มีการเปลี่ยนแปลง คือ ยังคงเป็นเป็น เซียร์รา ลีออน แต่ ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณด้วย CHSI สูงกว่า HDI กรณีของ ประเทศไทย ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณด้วย CHSI ทำให้ค่าลดลงเล็กน้อย คือ จาก 0.753 (ของ HDI) เหลือ 0.703

ข้อที่แตกต่างในภาพรวมคือค่าสัมประสิทธิ์ในกลุ่มท้ายตารางของ CHSI ซึ่งถูกยกระดับให้สูงขึ้นจากค่าตัวปรับตามหลักการที่กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ ดังนั้นค่า CHSI ในกลุ่มท้ายโดยรวมจึงสูงกว่ากรณีที่คำนวณด้วย HDI อย่างไรก็ตามค่าสัมประสิทธิ์ CHSI และ HDI ที่วิเคราะห์ข้อมูลชุดเดียวกันมีความสอดคล้องกันสูง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างสัมประสิทธิ์ทั้งสองชุดสูงถึง 0.98

การทดสอบกับข้อมูลระดับประเทศ

การทดสอบกรณีที่สองกระทำกับข้อมูลความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยระดับประเทศของจังหวัดต่าง ๆ ข้อมูลชุดนี้เป็นข้อมูลที่รายงานบนเว็บไซต์ของ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล (<<http://www.thaifamily.mahidol.ac.th>>) ข้อมูลชุดนี้ประกอบด้วยตัวชี้วัด 5 ตัวคือ การจดทะเบียนสมรส การจดทะเบียนหย่าร้าง ครอบครัวอบอุ่น สัมพันธภาพที่อบอุ่นในครอบครัว และการพึ่งพาตนเองด้านเศรษฐกิจ วิธีการประมวลผลที่สถาบันใช้เป็นวิธีการของ UNDP ซึ่งโดยเนื้อแท้แล้วไม่ใช่วิธีการที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อวัดความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวโดยตรง แต่เป็นดัชนีวัดความยากจนของมนุษย์ (Human Poverty Index : HPI)

ปัญหาของการประยุกต์ใช้ HPI คือ การต้องกำหนดเกณฑ์เป้าหมายเปรียบเทียบซึ่งยากจะหาเกณฑ์ที่ยอมรับร่วมกันได้ หรือ หากใช้ข้อมูลในอดีตก็ย่อมหมายความว่าใช้ได้กับตัวชี้วัดที่มีการเก็บข้อมูลติดต่อกันล่วงหน้ามาเป็นเวลาหลายปีเท่านั้น นอกจากนั้นวิธีการนี้ยังใช้กับการเปรียบเทียบในระดับพื้นที่ที่มีรายการไม่มากนักทำนองเดียวกับ HDI

HPI แตกต่างจาก CHSI และ HDI ในแง่ที่ว่า HPI เป็นการวัดแบบอิงเกณฑ์หรือเทียบการดำเนินงานกับเป้าหมายที่กำหนดขึ้น ขณะที่ HDI และโดยเฉพาะ CHSI ที่มีแนวโน้มเป็นดัชนีอิงกลุ่มที่การคำนวณอาศัยการเปรียบเทียบกับค่าภายในกลุ่มเป็นสำคัญ ความแตกต่างของ HPI จาก CHSI และ HDI อีกประการหนึ่งคือ วิธีการรายงานค่าดัชนีซึ่งแสดงในรูปร้อยละ ขณะที่ CHSI และ HDI รายงานค่าสัมประสิทธิ์ในช่วง 0 ถึง 1 อย่างไรก็ตาม HPI และ HDI มีความ

คล้ายคลึงกันในประเด็นที่ว่าค่าสถิติจากตัวชี้วัดไม่มีการถ่วงน้ำหนัก แต่ CHSI ที่พัฒนาจากการวิจัยครั้งนี้มีการถ่วงน้ำหนักระหว่างมิติ

สูตรการคำนวณ HPI คือ (ผู้วิจัยปรับวิธีการแสดงสูตร HPI เสียใหม่เพื่อง่ายแก่การอธิบาย)

$$HPI = \left[\frac{P_1^3 + P_2^3 + P_3^3 + \dots + P_n^3}{n} \right]^{1/3}$$

$P_1, P_2 \dots P_n$ คือ องค์ประกอบของดัชนีที่ไม่มีการถ่วงน้ำหนักซึ่งได้จากการเปรียบเทียบค่าสถิติกับเกณฑ์ที่กำหนดและแสดงผลเป็นค่าร้อยละเทียบกับเกณฑ์ดังกล่าว

N = จำนวนองค์ประกอบที่ใช้วิเคราะห์

ตารางที่ 4.2 เป็นดัชนีความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยของจังหวัดต่าง ๆ ที่คำนวณด้วยวิธี HPI และค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณจากข้อมูลชุดเดียวกันด้วยวิธีการของ CHSI หากพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์เปรียบเทียบกับกรณีของ HDI แล้ว วิธีการ CHSI ที่พัฒนาจากการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับวิธีการคำนวณความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวน้อยกว่า ที่เป็นเช่นนี้ส่วนหนึ่งน่าจะเกี่ยวข้องกับวิธีการรายงานค่าซึ่งแตกต่างกันไป ผู้วิจัยได้หาความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณจากวิธีการ 2 ประเภทโดยวิธีการสหสัมพันธ์ของตำแหน่งของสเปียร์แมนสาเหตุที่ต้องใช้วิธีการที่แตกต่างไปจากกรณีการทดสอบเทียบเคียงกับ HDI เพราะวิธีการคำนวณและวิธีการรายงานค่าดัชนีกรณีความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวกับกรณี CHSI แตกต่างกัน (ขณะที่ HDI และ CHSI รายงานค่าดัชนีในรูปแบบเดียวกันดังกล่ามาแล้ว) จึงไม่เหมาะที่จะหาความสัมพันธ์ด้วยค่าดัชนีโดยตรง ผลของการหาความสัมพันธ์ด้วยวิธีการสหสัมพันธ์ของอันดับ (ของจังหวัดต่าง ๆ 76 จังหวัด) ที่แสดงจากค่าดัชนีทั้งสองได้ค่าสัมประสิทธิ์ 0.81 ซึ่งแสดงถึงความสอดคล้องของทั้งสองวิธีในระดับสูง แม้จะไม่สูงเท่ากับกรณีเปรียบเทียบกับ HDI ก็ตาม

โดยสรุปจึงกล่าวได้ว่าการทดสอบหรือตรวจสอบวิธีการประมวลผลแบบ CHSI ที่พัฒนาจากการวิจัยครั้งนี้กับข้อมูลระดับโลกด้านการพัฒนามนุษย์ชุดเดียวกับที่วิเคราะห์ด้วย HDI และ ข้อมูลรายจังหวัดด้านความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยชุดเดียวกับที่วิเคราะห์ด้วย HPI ต่างให้ผลสอดคล้องในระดับสูงน่าพอใจทั้งสองกรณี

ตารางที่ 4.2 การทดสอบวิธีการประมวลผลข้อมูลความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวด้วย
วิธีการ CHSI ที่พัฒนาจากการวิจัยครั้งนี้เปรียบเทียบกับวิธีการของ HPI
ที่พัฒนาโดย UNDP

ลำดับ ที่	จังหวัด	ดัชนีความอยู่ดี มีสุขของ ครอบครัวที่ คำนวณด้วยวิธี		ลำดับ ที่	จังหวัด	ดัชนีความอยู่ดี มีสุขของ ครอบครัวที่ คำนวณด้วยวิธี		ลำดับ ที่	จังหวัด	ดัชนีความอยู่ดี มีสุขของ ครอบครัวที่ คำนวณ ด้วยวิธี	
		CHSI	HPI			CHSI	HPI			CHSI	HPI
1	กรุงเทพฯ	.68	72.47	27	เชียงใหม่	.58	64.51	53	ขอนแก่น	.69	70.76
2	สมุทรปราการ	.80	73.75	28	ลำพูน	.57	62.89	54	อุดรธานี	.63	63.58
3	นนทบุรี	.80	74.22	29	ลำปาง	.65	68.46	55	เลย	.71	66.93
4	ปทุมธานี	.79	70.92	30	อุตรดิตถ์	.60	62.77	56	หนองคาย	.65	64.62
5	นครปฐม	.74	72.35	31	แพร่	.63	71.33	57	มหาสารคาม	.80	70.89
6	สมุทรสาคร	.68	70.09	32	น่าน	.47	59.91	58	ร้อยเอ็ด	.75	70.42
7	อยุธยา	.72	68.48	33	พะเยา	.56	64.15	59	กาฬสินธุ์	.78	67.26
8	อ่างทอง	.68	67.47	34	เชียงราย	.40	58.87	60	สกลนคร	.72	65.91
9	ลพบุรี	.65	65.21	35	แม่ฮ่องสอน	.72	66.98	61	นครพนม	.67	63.01
10	สิงห์บุรี	.73	68.01	36	นครสวรรค์	.61	63.24	62	มุกดาหาร	.63	62.19
11	ชัยนาท	.62	63.06	37	อุทัยธานี	.57	61.31	63	นครศรีธรรมราช	.70	66.87
12	สระบุรี	.72	74.19	38	กำแพงเพชร	.70	68.03	64	กระบี่	.73	64.81
13	ชลบุรี	.88	74.54	39	ตาก	.76	68.63	65	พังงา	.83	73.91
14	ระยอง	.78	70.32	40	สุโขทัย	.65	65.26	66	ภูเก็ต	.90	77.36
15	จันทบุรี	.60	65.90	41	พิษณุโลก	.66	67.23	67	สุราษฎร์ธานี	.73	67.07
16	ตราด	.63	68.16	42	พิจิตร	.65	64.89	68	ระนอง	.50	61.93
17	ฉะเชิงเทรา	.24	69.73	43	เพชรบูรณ์	.75	73.27	69	ชุมพร	.70	66.71
18	ปราจีนบุรี	.68	65.76	44	นครราชสีมา	.69	66.67	70	สงขลา	.77	68.91
19	นครนายก	.65	65.02	45	บุรีรัมย์	.77	67.69	71	สตูล	.90	75.67
20	สระแก้ว	.72	70.76	46	สุรินทร์	.83	69.95	72	ตรัง	.81	73.42
21	ราชบุรี	.66	65.11	47	ศรีสะเกษ	.86	72.59	73	พัทลุง	.71	65.43
22	กาญจนบุรี	.73	68.97	48	อุบลราชธานี	.79	72.22	74	ปัตตานี	.78	70.89
23	สุพรรณบุรี	.83	76.05	49	ยโสธร	.70	65.64	75	ยะลา	.87	72.56
24	สมุทรสงคราม	.75	69.90	50	ชัยภูมิ	.62	62.49	76	นราธิวาส	.78	70.96
25	เพชรบุรี	.73	71.41	51	อำนาจเจริญ	.84	70.75				
26	ประจวบคีรีขันธ์	.62	63.71	52	หนองบัว- ลำภู	.62	61.43				

1. ข้อมูลที่ใช้เป็นของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว (<<http://www.thaifamily.mahidol.ac.th>>)
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของอันดับด้วยวิธีการของสเปียร์แมนมีค่า 0.81

ความมั่นคงของมนุษย์ระดับโลก

นอกจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับ HDI และ HPI แล้ว การวิจัยครั้งนี้ยังทดลองประเมินสถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์ของประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทย โดยอาศัยสถิติเศรษฐกิจ-สังคมที่ปรากฏใน “รายงานการพัฒนาโลก” ที่จัดทำโดยธนาคารโลกจำนวน 8 ตัว ซึ่ง 78 ประเทศในโลกจัดทำสถิติตรงกันดังได้กล่าวมาแล้ว ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปรากฏดังตารางที่ 4.3 (ดูรายละเอียดในภาคผนวกที่ 2)

ผลการวิเคราะห์แตกต่างไปจาก HDI และ CHSI ที่คำนวณจากข้อมูล HDI โดยผู้อ่านจะเห็นว่า CHSI กรณีนี้แสดงค่าสูงสุดในประเทศสวีเดน (0.92) ประเทศคานาดา ตกลงมาใน ลำดับที่ 5 ขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริการักษาระดับต้น ๆ ไว้ได้ ค่า CHSI ของไทยอยู่ใน ระดับ 0.76 และมีอันดับที่ 28 (จาก 78 ประเทศ) โดยมีค่า PHSI ที่ 0.68 ซึ่งบ่งบอกว่ามีประเทศอีกประมาณร้อยละ 68 ที่มีค่า CHSI ต่ำกว่าของประเทศไทย

การประเมินความสามารถด้านความมั่นคงของมนุษย์ด้วยวิธีการ CHSI เปรียบเทียบกับ HDI ซึ่งมีระบบการรายงานค่าสัมประสิทธิ์แบบเดียวกัน (คือรายงานค่าระหว่าง 0 ถึง 1) แสดงผลใกล้เคียงกันคือ ค่าสัมประสิทธิ์ของประเทศไทยโดยเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 0.7 เป็นอย่างน้อยค่านี้บ่งบอกถึงความมั่นคงของมนุษย์ (หรือระดับการพัฒนามนุษย์) ระดับปานกลาง ในเชิงเปรียบเทียบแล้วประเทศไทยมีขีดความสามารถด้านความมั่นคงของมนุษย์ในเวทีนานาชาติสรุปได้ดังตารางที่ 4.4 จุดอ่อนและจุดแข็งด้านความมั่นคงของมนุษย์ของประเทศไทยสรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถในการสร้างผลผลิตมวลรวมประชาชาติของไทยยังต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยระหว่างประเทศ ดังนั้นการพัฒนาผลิตภาพ และนโยบายด้านประชากรจึงเป็นปัญหาสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถของประเทศไทย

2. อย่างไรก็ตามการกระจายรายได้ เมื่อพิจารณาจากการมีส่วนร่วมครอบครองรายได้ของประชาชนที่จนที่สุด 20% สู้ต่ำยิ่งกว่าเกณฑ์เฉลี่ยนานาชาติ การมีส่วนร่วมครอบครองรายได้ของคนจนที่สุดระดับนี้ต่ำกว่าหลายประเทศที่มีนโยบายค่อนข้างไปทางสังคมนิยม อาทิ อังกฤษ สวีเดน แต่อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับประเทศทุนนิยมที่สำคัญ เช่น สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร

3. ในด้านสาธารณสุข ประเทศไทยลงทุนด้านนี้ (ทั้งจากภาครัฐและเอกชน) น้อยมาก แต่น่าแปลกใจที่ประเทศไทยประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี (ดูตารางประกอบ) อย่างไรก็ตามหากเปรียบเทียบกับประเทศที่มีสถิติดีที่สุดแล้ว ยังมีสิ่งที่ประเทศไทยต้องใช้ความพยายามอีกมากเพื่อยกระดับความมั่นคงด้านสาธารณสุขให้ทันกับประเทศที่มีมาตรฐานทางการแพทย์สูง อาทิ เพิ่มอายุขัยเฉลี่ยให้เท่ากับประเทศญี่ปุ่น หรือลดอัตราการตายของทารกให้ใกล้เคียงกับ สวีเดน หรือ สวิสเซอร์แลนด์

ตารางที่ 4.3 ผลการทดลองใช้ CHSI กับข้อมูลจาก “รายงานการพัฒนาโลก” ของธนาคารโลก (ดูรายละเอียดในภาคผนวกที่ 2)

ลำดับที่	ประเทศ	ตัวชี้วัดและสถิติ								CHSI	PHSI
		การมีส่วน ในรายได้ ของคน ที่จนที่สุด ใน ควินไทล์ สุดท้าย	ความไม่ เท่าเทียม ทางเพศ สะท้อนจาก สัดส่วน ผู้เรียน เพศชายและ เพศหญิง	อัตราการ ตายของ ทารก	ค่าใช้จ่าย ด้าน สาธารณสุข ต่อหัว	อัตราครู ต่อ นักเรียน ชั้นประถม ศึกษา	อัตราเด็ก ที่ได้รับ ภูมิคุ้มกัน	อัตราการ เข้าถึง แหล่งน้ำ สะอาด อย่างน้อย 1 แห่ง	อัตราการ เข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก ด้าน สุขาภิบาล		
1	Sweden	9.1	115	3	2179	11	94	99	100	0.92	1.000
2	United States	5.2	100	8	4499	15	91	94	100	0.91	0.986
4	Switzerland	6.9	96	6	3573	14	81	95	100	0.88	0.960
7	United Kingdom	6.1	111	7	1747	18	85	94	100	0.85	0.907
11	Ukraine	8.8	92	20	26	20	99	99	98	0.82	0.828
17	Korea,Rep	7.9	100	5	584	32	97	99	92	0.79	0.776
22	Iran,Islamic Rep	5.1	95	42	258	25	96	95	92	0.76	0.684
22	Thailand	6.1	95	28	71	21	94	96	84	0.76	0.684
30	Mexico	3.4	101	29	311	27	97	97	88	0.74	0.578
34	Brazil	2.2	103	36	267	26	99	97	87	0.73	0.526
34	Chile	3.2	88	12	336	25	97	97	93	0.73	0.526
47	Philippines	5.4	103	38	33	35	75	70	86	0.69	0.368

ลำดับที่	ประเทศ	ตัวชี้วัดและสถิติ								CHSI	PHSI
		การมีส่วน ในรายได้ ของคน ที่จนที่สุด ใน ควินไทล์ สุดท้าย	ความไม่ เท่าเทียม ทางเพศ สะท้อนจาก สัดส่วน ผู้เรียน เพศชายและ เพศหญิง	อัตราการ ตายของ ทารก	ค่าใช้จ่าย ด้าน สาธารณสุข ต่อหัว	อัตราครู ต่อ นักเรียน ชั้นประถม ศึกษา	อัตราเด็ก ที่ได้รับ ภูมิคุ้มกัน	อัตราการ เข้าถึง แหล่งน้ำ สะอาด อย่างน้อย 1 แห่ง	อัตราการ เข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก ด้าน สุขภาพ		
57	China	5.9	98	39	45	20	79	79	75	0.64	0.263
58	Indonesia	8.4	98	45	19	22	59	60	78	0.63	0.236
63	India	8.1	78	93	23	40	56	64	84	0.57	0.184
64	Cameroon	4.6	81	155	24	63	62	43	58	0.55	0.144
67	Yemen Rep	7.4	50	107	20	30	79	76	69	0.54	0.105
70	Mali	4.6	66	231	10	63	37	51	65	0.51	0.092
71	Sierra Leone	1.1	77	316	6	44	37	44	57	0.49	0.078
72	Cambodia	6.9	83	138	19	53	59	60	30	0.46	0.065
74	Lao PDR	7.6	82	100	11	30	50	40	37	0.41	0.039
76	Burkina Faso	4.5	70	197	8	47	46	41	42	0.36	0.013
77	Ethiopia	2.4	68	172	5	55	52	56	24	0.23	0.000

ตารางที่ 4.4 ขีดความสามารถด้านความมั่นคงของมนุษย์ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระหว่างประเทศ

เกณฑ์ระหว่างประเทศ	เศรษฐกิจ		สาธารณสุข				การศึกษา			อื่นๆ	
	GDP/หัว (\$)	การมีส่วนร่วมในรายได้ประชาชาติของประชากรในควินไทล์สุดท้าย (%)	ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขโดยรวมต่อหัวทั้งรัฐและเอกชน (\$)	อัตราการตายของทารก (ต่อพัน)	อัตราการให้ภูมิคุ้มกันโรคหัด (%ของเด็กอายุน้อยกว่า 1 ปี)	อายุขัย (ปี)	อัตราการลงทะเบียน (%ของประชากรวัยเรียน)	อัตราส่วนระหว่างครู: นักเรียนชั้นประถมศึกษา	ความเท่าเทียมทางเพศ (อัตราการลงทะเบียนระหว่างหญิง-ชายในชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา)	%ของประชากรที่เข้าถึงแหล่งน้ำสะอาด	%ของประชากรที่เข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขภาพ
ดีที่สุด	30,863	10.1	4499.0	3.0	99.0	80.0	100.0	10.0	115.0	100.0	100.0
เฉลี่ย	7,231	5.7	346.7	78.7	80.4	65.5	64.7	31.3	93.6	77.7	74.3
ต่ำสุด	410	1.1	3.0	316.0	37.0	37.2	12.0	64.0	50.0	24.0	12.0
ประเทศไทย	6,690	6.1	71	28	96	68.8	59	21	95	84	96
ความมั่นคง											
เชิงสัมพัทธ์กับเกณฑ์เฉลี่ยระหว่างประเทศ	-	+	--	++	+	+	-	+	+	+	+

4. อัตราครูต่อนักเรียนในระดับประถมศึกษาของประเทศไทยอยู่ในระดับที่น่าพอใจ อย่างไรก็ตามอัตราการอยู่ในโรงเรียน (รวมทั้งจำนวนปีที่เรียนโดยเฉลี่ย) ของไทยยังต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยระหว่างประเทศ การเพิ่มขีดความสามารถของประเทศไทยในข้อที่ 1 จึงเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาในข้อนี้

5. ข้อได้เปรียบของประเทศไทยอีกประการหนึ่งคือ ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานซึ่งคนส่วนใหญ่สามารถเข้าถึง อัตราการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าวของประเทศไทยสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างชัดเจน

ความมั่นคงของมนุษย์ของประเทศไทย

1. **ความมั่นคงด้านการมีงานทำและรายได้** ตัวชี้วัดด้านการมีงานทำแสดงให้เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้ว แต่ละครัวเรือนมีผู้ที่กำลังทำงานอยู่ประมาณ 2.48 คน ผู้ที่กำลังทำงานอยู่ข้างต้นทำให้ครัวเรือนไทยมีรายได้เฉลี่ย 12,028.43 บาท / เดือน ในจำนวนครัวเรือนทั้งหมดนี้ประมาณร้อยละ 62.56 เป็นครัวเรือนที่มีหนี้สิน อย่างไรก็ตามหนี้สินโดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนอยู่ในระดับที่ไม่สูงนัก คือ มีมูลค่าประมาณ 135,746 บาท

หากพิจารณาในแง่การกระจายรายได้ของครัวเรือนซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จินีและการมีส่วนร่วมในรายได้ประจำของครัวเรือนที่จนที่สุด 20% แรก พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์จินีโดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 0.35 ซึ่งแสดงถึงการกระจายรายได้ของครัวเรือนไม่เป็นปัญหามากนัก ครัวเรือนที่ยากจนที่สุด 20% สุดท้ายมีส่วนร่วมในการครอบครองรายได้ประมาณ 7.99% ของรายได้ทั้งหมด ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าอัตราเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในรายได้ประชาชาติของคนที่ยากจนที่สุด 20 % สุดท้ายระหว่าง ค.ศ. 1997-2000 ซึ่งอยู่ในระดับ 6.1% รายละเอียดของสถิติจากตัวชี้วัดเหล่านี้แสดงไว้แล้วในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 สถานการณ์การมีงานทำและรายได้รายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดด้านการมีงานทำและรายได้	ค่าเฉลี่ย / จังหวัด
- อัตราผู้มีงานทำ / ครัวเรือน	2.48 คน
- รายได้ครัวเรือน / เดือน	12,028.43 บาท
- อัตราร้อยละของครัวเรือนที่เป็นหนี้	62.56 %
- หนี้สินเฉลี่ย / ครัวเรือน	135,746.38 บาท
- สัมประสิทธิ์จินี	0.35
- การมีส่วนร่วมในรายได้ของครัวเรือนที่จนที่สุด 20% สุดท้าย	7.99%

2. **ความมั่นคงด้านครอบครัว** ตัวชี้วัดในมิตินี้มีลักษณะแตกต่างจากมิติอื่น ๆ กล่าวคือ ค่าร้อยละที่ปรากฏ หมายถึง อัตราที่เทียบกับเกณฑ์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ข้อมูลในส่วนนี้ได้จากเว็บไซต์ของสถาบันแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว เกณฑ์ที่สถาบันกำหนดเป็นสถิติในปีที่ดีที่สุด ในบรรดาตัวชี้วัดทั้งสี่ตัวนั้น อัตรา “ครอบครัวอบอุ่น” และ “ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว” เป็นสถิติที่มีค่าสูงที่สุด คือ ประเมินร้อยละ 95.31 และ 75.76 ตามลำดับ ส่วนตัวชี้วัดที่เหลือมีค่าสถิติในระดับใกล้เคียงกัน คือ ประเมินร้อยละ 55-56 (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 สถานการณ์ความมั่นคงด้านครอบครัวรายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดความมั่นคงด้านครอบครัว	ค่าเฉลี่ย / จังหวัด
- อัตราการสมรส	55.10 %
- อัตราการหย่า	56.45 %
- อัตราครอบครัวที่พึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้	56.27 %
- อัตราครอบครัวที่มีสัมพันธภาพอันดี	75.76 %
- อัตราครอบครัวอบอุ่น	95.31 %

3. **ความมั่นคงด้านสุขภาพอนามัย** ข้อมูลรายตัวชี้วัดของความมั่นคงด้านสุขภาพอนามัยแสดงไว้ในตารางที่ 4.7 โดยเฉลี่ยแล้ว แพทย์ 1 คน ต้องรับภาระดูแลผู้ป่วยประมาณ 9,843.05 คน ภาระของทันตแพทย์มีมากกว่าโดยทันตแพทย์ 1 คน ต้องดูแลผู้ป่วยถึง 40,121.16 คน อัตราของเตียงคนไข้ต่อจำนวนผู้ป่วยอยู่ที่ระดับ 964.58 คน ภาระในการดูแลผู้ป่วยของพยาบาล 1 คน อยู่ที่ระดับ 1,327.43 คน ในด้านสุขภาพอนามัยของประชากรที่พิจารณาจากการเจ็บป่วยด้วยโรคประสาทและความเครียดต่อ 1,000 ครอบครัว และ โรคภูมิคุ้มกันบกพร่องต่อ 10,000 ครอบครัวอยู่ที่ระดับ 2.83 คน และ 14.71 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 สถานการณ์ความมั่นคงด้านสุขภาพอนามัยรายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดด้านสุขภาพอนามัย	ค่าเฉลี่ย / จังหวัด (คน)
- ภาระของแพทย์ 1 คน ต่อจำนวนผู้ป่วย	9,843.05
- ภาระของทันตแพทย์ 1 คน ต่อ จำนวนผู้ป่วย	40,121.16
- อัตราผู้ป่วยต่อ 1 เตียง	964.58
- ภาระของพยาบาล 1 คนต่อ จำนวนผู้ป่วย	1,327.43
- อัตราการป่วยด้วยโรคประสาทและความเครียด ต่อ 1,000 ครอบครัว	2.83
- อัตราการป่วยด้วยโรคภูมิคุ้มกันบกพร่องต่อ 10,000 ครอบครัว	14.71

4. **ความมั่นคงด้านการศึกษา** ตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ความมั่นคงด้านการศึกษารายตัวชี้วัด โดยอัตราการลงทะเบียนเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับ 94.63 คนต่อ 10,000 ครอบครัว อัตราส่วนระหว่างนักเรียนต่อห้องเรียน และภาวะความรับผิดชอบของครู 1 อยู่ในระดับ 25.51 และ 21.14 คนตามลำดับ อัตราการออกกลางคันของนักเรียนอยู่ที่ระดับ 2.9 คนต่อ 1,000 ครอบครัว เด็กนักเรียนที่มีน้ำหนักและส่วนสูงต่ำกว่าเกณฑ์ มีอยู่ไม่มากนัก คือ มีเพียง 0.54 คนต่อ 1,000 ครอบครัว แต่เด็กนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์มีมากกว่าโดยอยู่ในระดับ 38.78 คนต่อ 1,000 ครอบครัว

ตารางที่ 4.8 สถานการณ์ความมั่นคงด้านศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย รายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดด้านการศึกษา	ค่าเฉลี่ย / จังหวัด (คน)
- จำนวนนักเรียนต่อหนึ่งห้องเรียน	25.51
- ภาระรับผิดชอบของครู 1 คน ต่อ จำนวนนักเรียน	21.14
- อัตราการลงทะเบียนเรียน ต่อ 10,000 ครอบครัว	94.63
- อัตราการออกกลางคันต่อ 1,000 ครอบครัว	2.90
- อัตรานักเรียนที่มีน้ำหนักและส่วนสูงต่ำกว่าเกณฑ์ ต่อ 1,000 ครอบครัว	0.54
- อัตรานักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์ ต่อ 1,000 ครอบครัว	38.78

5. **ความมั่นคงส่วนบุคคล** ความมั่นคงส่วนบุคคลระดับพื้นที่พิจารณาจากตัวชี้วัดคดีอาชญากรรมรุนแรง 6 ประเภทโดยเป็นอัตราต่อ 100,000 ครอบครัว อัตราเฉลี่ยของคดีอาชญากรรมรุนแรงทั้ง 6 ประเภทต่อจังหวัด แสดงไว้แล้วในตารางที่ 4.9 เป็นที่น่าสังเกตว่า อัตราการเกิดคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา และคดีข่มขืนอยู่ในระดับใกล้เคียงกันและที่สำคัญมีอัตราสูงกว่าคดีปล้นทรัพย์และชิงทรัพย์

ตารางที่ 4.9 สถานการณ์ความมั่นคงส่วนบุคคลรายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดด้านความมั่นคงส่วนบุคคล	ค่าเฉลี่ย / จังหวัด (คต)
1. คดีทำร้ายร่างกายคดีรุนแรงต่อ 100,000 ครั้วเรือน	74.25
2. คดีข่มขืนคดีรุนแรงต่อ 100,000 ครั้วเรือน	12.01
3. คดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาคดีรุนแรงต่อ 100,000 ครั้วเรือน	11.04
4. คดีมีและเผยแพร่วัตถุลามกคดีรุนแรงต่อ 100,000 ครั้วเรือน	9.29
5. คดีชิงทรัพย์คดีรุนแรงต่อ 100,000 ครั้วเรือน	5.27
6. คดีปล้นทรัพย์คดีรุนแรงต่อ 100,000 ครั้วเรือน	4.56

6. **ความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย** ตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นสภาพความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยใน 6 ด้านโดยเฉลี่ยต่อจังหวัด ความหนาแน่นของที่อยู่อาศัยต่อพื้นที่ตารางกิโลเมตรเท่ากับ 116.76 หลังโดยประมาณ อัตราการเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยของประชากรอยู่ในระดับ ร้อยละ 84.54 ขณะที่ ร้อยละ 96.54 และ 66.51 ของที่อยู่อาศัยมีไฟฟ้าและน้ำประปาใช้ตามลำดับ เกือบทั้งหมดของที่อยู่อาศัย คือ ประมาณร้อยละ 99.03 มีส้วมใช้ โดยเฉลี่ยแล้วพื้นที่ป่าไม้ต่อจังหวัดอยู่ที่ระดับ 146.86 ไร่

ตารางที่ 4.10 สถานการณ์ความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยรายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดด้านที่อยู่อาศัย	ค่าเฉลี่ย / จังหวัด
- ความหนาแน่นของที่อยู่อาศัยต่อตารางกิโลเมตร	116.76 หลัง
- อัตราการเป็นเจ้าของ	84.54 %
- อัตราการมีไฟฟ้าใช้	96.54 %
- อัตราการมีน้ำประปาใช้	66.51 %
- อัตราการมีส้วมใช้	99.03 %
- พื้นที่ป่าไม้	146.86 ไร่

7. **ความมั่นคงด้านสิทธิและความเป็นธรรม** ตัวชี้วัดที่ใช้สะท้อนมิติความมั่นคงด้านนี้ประกอบด้วยคดีของศาลปกครอง การร้องเรียนกรณีที่ราษฎรขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่รัฐ และกรณีที่ราษฎรคัดค้านโครงการรัฐ สถิติเหล่านี้คิดเป็นอัตราต่อ 10,000 ครั้วเรือน กรณีการเกิดข้อขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่รัฐมีปริมาณมากที่สุด รองลงมาได้แก่อัตราการฟ้องร้องในศาลปกครอง และกรณีการคัดค้านโครงการรัฐ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 สถานการณ์ความมั่นคงด้านสิทธิและความเป็นธรรมรายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดด้านสิทธิและความเป็นธรรม	ค่าเฉลี่ย / จังหวัด
- คดีในศาลปกครองต่อ 10,000 ครั้วเรือน	0.30 คดี
- กรณีร้องเรียนเพราะขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่รัฐต่อ 10,000 ครั้วเรือน	6.17 กรณี
- กรณีร้องเรียนเพราะคัดค้านโครงการของรัฐ ต่อ 10,000 ครั้วเรือน	0.11 กรณี

8. ความมั่นคงด้านสังคม – วัฒนธรรม ตารางที่ 4.12 แสดงถึงตัวชี้วัดที่สะท้อนความมั่นคงด้านสังคมและวัฒนธรรม 4 ด้าน ในปัจจุบันครัวเรือนไทยประมาณ ร้อยละ 5.17 มีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ ขณะที่เพียงร้อยละ 38.05 มีโทรศัพท์จำนวนองค์การพัฒนาเอกชนซึ่งถือเป็นช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชนมีจำนวนประมาณ 96.81 แห่งต่อ 10,000 ครัวเรือน อัตราประชากรที่ทำงาน 0 ชั่วโมง ซึ่งสะท้อนการใช้เวลาหยุดพักผ่อน (leisure time) ขณะสำรวจมีประมาณ 4,478.63 คน ต่อ 10,000 ครัวเรือน หรือมีผู้ที่อยู่ในระหว่างหยุดพักผ่อนประมาณ 0.44 คน / ครัวเรือน

ตารางที่ 4.12 สถานการณ์ความมั่นคงด้านสังคม – วัฒนธรรม รายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดด้านสังคม – วัฒนธรรม	ค่าเฉลี่ย / จังหวัด
- อัตราครัวเรือนที่มีคอมพิวเตอร์	5.17 %
- อัตราครัวเรือนที่มีโทรศัพท์	38.05 %
- จำนวนองค์การพัฒนาเอกชนต่อ 10,000 ครัวเรือน	96.81 แห่ง
- จำนวนผู้ทำงาน 0 ชั่วโมงต่อ 10,000 ครัวเรือน	4,478.63 คน

9. ความมั่นคงด้านการสนับสนุนทางสังคม ค่าเฉลี่ยของจำนวนวัด โบสถ์คริสต์และมัสยิดต่อ 1,000 ครัวเรือนมีค่าประมาณ 2.59 0.09 และ 0.31 แห่งตามลำดับ อัตราการฆ่าตัวตายต่อ 1,000 ครัวเรือนมีค่า 0.83 คน สถิติการถือกรรมกรรมประกันชีวิตของประชากรไทยอยู่ที่ระดับ ร้อยละ 12.87 ขณะที่อัตราการประกันสังคมต่อ 1,000 ครัวเรือนมีค่า 868.34 คน (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13 สถานการณ์ความมั่นคงด้านการสนับสนุนทางสังคมรายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดด้านการสนับสนุนทางสังคม	ค่าเฉลี่ย / จังหวัด
- จำนวนวัดต่อ 1,000ครัวเรือน	2.59 แห่ง
- จำนวนโบสถ์คริสต์ ต่อ 1,000 ครัวเรือน	0.09 แห่ง
- จำนวนมัสยิดต่อ 1,000 ครัวเรือน	0.31 แห่ง
- อัตราการฆ่าตัวตายต่อ 1,000 ครัวเรือน	0.83 คน
- อัตราการถือกรรมธรรม์ประจำชีวิตต่อประชากร	12.87 %
- อัตราการประกันสังคมต่อ 1,000 ครัวเรือน	868.34 คน

10. ความมั่นคงด้านการเมืองและธรรมาภิบาล อัตราผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบบัญชีรายชื่อ และแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตลอดจน สมาชิกวุฒิสภา ครึ่งล่าสุดอยู่ในระดับที่เกือบจะเท่ากัน คือ ร้อยละ 73 สถิติที่แตกต่างกัน คือ อัตราบัตรเสีย และบัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน โดย อัตราบัตรทั้งสองประเภทของการลงคะแนนแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) และสมาชิกวุฒิสภาอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ขณะที่บัตรเสียกรณีบัญชีรายชื่อมีอัตราต่ำกว่ากรณีทั้งสองประเภทก่อนหน้านี้ประมาณครึ่งหนึ่ง (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 สถานการณ์ความมั่นคงด้านการเมืองและธรรมาภิบาลรายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดด้านการเมืองและธรรมาภิบาล	ค่าเฉลี่ย / จังหวัด
การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ	
- ผู้ใช้สิทธิ	73.68
- บัตรเสีย	3.36
- บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน	1.17
การเลือกตั้งแบบแบ่งเขต	
- ผู้ใช้สิทธิ	73.72
- บัตรเสีย	6.10
- บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน	2.10
การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา	
- ผู้ใช้สิทธิ	73.08
- บัตรเสีย	6.76
- บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน	3.50

ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์รายจังหวัด

การวิเคราะห์ความมั่นคงของมนุษย์ภายในประเทศเป็นรายจังหวัดได้จากการประมวลผลสถิติข้อมูลทุติยภูมิจากตัวชี้วัดที่รวบรวมจากหน่วยงานต่าง ๆ สถิติที่หน่วยงานเหล่านี้รวบรวมไว้แม้จะมีเป็นจำนวนมาก แต่ผู้วิจัยจำเป็นต้องคัดกรองให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ใช้สร้างเครื่องมือระดับบุคคล สถิติที่ใช้เป็นตัวบ่งชี้ความมั่นคงของมนุษย์ระดับพื้นที่อยู่ภายใต้ข้อจำกัดเพราะต้องใช้ข้อมูลเฉพาะเท่าที่มีอยู่เท่านั้นจึงแตกต่างไปจากระดับบุคคล ผลลัพธ์ของการวิเคราะห์ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ระดับพื้นที่รายจังหวัดในบทนี้จึงอาจแตกต่างไปจากข้อมูลในบทที่ 6 เนื่องจากตัวชี้วัดที่ใช้แตกต่างกัน ในทางปฏิบัติแล้วข้อมูลตัวชี้วัดระดับจังหวัดสามารถเปลี่ยนไปได้ง่ายตามความเหมาะสม

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์รายจังหวัดมีทั้งสิ้น 56 ตัว ดังที่แสดงไว้แล้วในบทที่ 3 สำหรับวิธีการประมวลผลที่ใช้คงเป็นวิธีการเดียวกับที่ใช้ในการวิเคราะห์ CHSI ระดับบุคคลดังได้กล่าวมาแล้ว การวิเคราะห์ข้อมูลรายจังหวัดคงประสบปัญหาเดียวกับกรณีระดับนานาชาติ คือ บางจังหวัดมีข้อมูลไม่ครบตามจำนวนตัวชี้วัดที่เลือกใช้จึงเหลือจังหวัดที่เปรียบเทียบเพียง 64 จังหวัด

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความมั่นคงของมนุษย์ในจังหวัดต่าง ๆ แสดงไว้ในตารางที่ 4.15 การตัดสินระดับความมั่นคงของแต่ละจังหวัดอาศัยค่า CHSI รวมเป็นเกณฑ์ ตารางที่ 4.15 ได้จัดกลุ่มของจังหวัดตามค่า CHSI เป็นสามกลุ่ม กลุ่มแรกเป็นบรรดาจังหวัดที่มีระดับความมั่นคงของมนุษย์โดยรวมสูง โดยมีค่า CHSI มากกว่า 0.75 ขึ้นไป จังหวัดในกลุ่มนี้ทั้งสิ้น 23 จังหวัด หรือประมาณร้อยละ 36.5 ของจังหวัดที่เปรียบเทียบทั้งหมด บรรดาจังหวัดในกลุ่มนี้ สมุทรสงคราม มีค่าดัชนี CHSI สูงที่สุด คือ 0.87

กลุ่มที่สองเป็นจังหวัดต่าง ๆ 27 จังหวัด หรือประมาณร้อยละ 42.9 ของจำนวนจังหวัดที่เปรียบเทียบทั้งหมด จังหวัดในกลุ่มนี้มีความมั่นคงของมนุษย์อยู่ในระดับปานกลาง หรือมีค่าสัมประสิทธิ์ CHSI อยู่ระหว่าง 0.651 ถึง 0.75 กลุ่มสุดท้ายจัดเป็นจังหวัดที่มีค่า CHSI ต่ำ หรือมีค่าสัมประสิทธิ์ไม่เกิน 0.65 จังหวัดในกลุ่มนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 13 จังหวัด หรือประมาณร้อยละ 20.6 ของจังหวัดที่เปรียบเทียบทั้งหมด

ค่า CHSI รวมคิดคำนวณจากค่า CHSI มิติต่าง ๆ 10 มิติ ดังนั้นจังหวัดที่จะได้ค่า CHSI สูงต้องมีค่า CHSI ในมิติต่าง ๆ เหล่านั้นสูงด้วย เช่น จังหวัดสมุทรสงครามซึ่งมีค่า CHSI สูงที่สุดย่อมมีความมั่นคงของมนุษย์ในมิติต่าง ๆ สูงเกินค่าเฉลี่ย (0.7) การพิจารณาจุดอ่อนจุดแข็งแต่ละจังหวัดกระทำได้โดยการเปรียบเทียบค่า CHSI รายมิติกับค่าเฉลี่ยของดัชนี CHSI ของกลุ่ม ณ ระดับ 0.7 (ซึ่งทุกมิติมีระดับค่าเฉลี่ยประมาณนี้) มิติใดที่มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์นี้แสดงถึงความเสียเปรียบเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ และเป็นสิ่งที่แต่ละจังหวัดต้องเร่งแก้ไขเพื่อเพิ่มระดับ

ศักยภาพหรือความสามารถในมิตินั้น ๆ ให้ทัดเทียมกับจังหวัดอื่น ๆ ส่วนมิติใดที่ค่า CHSI สูงกว่า เกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่ม จังหวัดก็ควรใช้ประโยชน์จากมิตินั้น ๆ เพื่อชักนำหรือนำพาให้ ความสามารถของพื้นที่และประชากรโดดเด่นยิ่งขึ้น

กรณีกรุงเทพ เป็นอาทิ จุดที่เป็นปัญหาต้องแก้ไขหรือยังมีความมั่นคงต่ำอยู่ ได้แก่ ด้านครอบครัว ที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สิทธิ ความเท่าเทียม และการสนับสนุนทางสังคม แต่สิ่งที่เป็นจุดเด่นของกรุงเทพคือ ระดับความพร้อม ด้านสังคม-วัฒนธรรม ซึ่งการวัดในมิตินี้ให้ความสำคัญกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการรวมกลุ่ม และการเข้าถึงข่าวสารทางสังคม ปัญหาสำคัญของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ คล้ายคลึงกันคือ จังหวัดส่วนใหญ่มีความมั่นคงด้านการมีงานทำและรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ของ กลุ่ม แม้แต่จังหวัดยโสธรซึ่งมีค่า CHSI สูงถึง 0.85 มิตินี้จึงเป็นปัญหาพื้นฐานของกลุ่มจังหวัดใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แนวทางเหล่านี้เป็นตัวอย่างของการใช้ CHSI เพื่อประเมินศักยภาพของ แต่ละพื้นที่ เพื่อความสะดวกแก่การใช้ประโยชน์ ตารางที่ 4.15 ได้แสดงจุดอ่อนจุดแข็งของ ความมั่นคงของมนุษย์แต่ละมิติของแต่ละจังหวัดไว้แล้ว มิติที่ปรากฏเครื่องหมายลบ (-) หมายถึง จุดอ่อนที่ต้องแก้ไขให้มั่นคงทัดเทียมกับเกณฑ์ของกลุ่ม ส่วนเครื่องหมายบวก (+) หมายถึงมิติที่ เป็นข้อได้เปรียบเมื่อเทียบกับเกณฑ์ของกลุ่ม

ตารางที่ 4.15 ระดับความมั่นคงของมนุษย์ของจังหวัดต่างๆ ในประเทศไทย

อันดับที่	กลุ่ม	จังหวัด	ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ในมิติ										
			ครอบครัว	สุขภาพ	การศึกษา	การมีงานทำ	ที่อยู่อาศัยฯ	ความปลอดภัย	การเมืองฯ	สิทธิฯ	การสนับสนุนทางสังคมฯ	สังคม-วัฒนธรรม	รวม
1	ความมั่นคงสูง	สมุทรสงคราม	0.75 +	0.81 +	0.80 +	0.89 +	0.72 +	0.73 +	0.74 +	0.74 +	0.73 +	0.75 +	0.87
2		มหาสารคาม	0.80 +	0.73 +	0.82 +	0.69 -	0.78 +	0.75 +	0.83 +	0.74 +	0.81 +	0.66 -	0.85
3		สตูล	0.90 +	0.70 +	0.78 +	0.79 +	0.67 -	0.72 +	0.94 +	0.73 +	0.73 +	0.71 +	0.85
4		แม่ฮ่องสอน	0.72 +	0.64 -	0.67 -	0.95 +	0.69 -	0.76 +	0.33 -	0.65 -	0.98 +	0.79 +	0.81
5		ร้อยเอ็ด	0.75 +	0.72 +	0.75 +	0.76 +	0.72 +	0.76 +	0.77 +	0.76 +	0.78 +	0.63 -	0.80
6		สุพรรณบุรี	0.83 +	0.67 -	0.74 +	0.77 +	0.74 +	0.70 +	0.86 +	0.75 +	0.73 +	0.68 -	0.80
7		พังงา	0.83 +	0.63 -	0.73 +	0.92 +	0.66 -	0.72 +	0.90 +	0.69 -	0.63 -	0.80 +	0.80
8		ยโสธร	0.70 +	0.72 +	0.75 +	0.68 -	0.79 +	0.76 +	0.74 +	0.77 +	0.82 +	0.59 -	0.79

อันดับที่	กลุ่ม	จังหวัด	ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ในมิติ										
			ครอบครัว	สุขภาพ	การศึกษา	การมีงานทำ	ที่อยู่อาศัย	ความปลอดภัย	การเมืองฯ	สิทธิฯ	การสนับสนุนทางสังคมฯ	สังคม-วัฒนธรรม	รวม
9	ความมั่นคงสูง	อ่างทอง	0.68 -	0.70 +	0.70 +	0.86 +	0.78 +	0.73 +	0.83 +	0.72 +	0.73 +	0.70 +	0.79
10		สิงห์บุรี	0.73 +	0.73 +	0.82 +	0.75 +	0.77 +	0.70 +	0.79 +	0.68 -	0.68 -	0.71 +	0.79
11		ตราด	0.63 -	0.75 +	0.73 +	0.76 +	0.68 -	0.68 -	0.80 +	0.74 +	0.75 +	0.78 +	0.79
12		ปราจีนบุรี	0.68 -	0.77 +	0.78 +	0.76 +	0.90 +	0.70 +	0.53 -	0.70 +	0.67 -	0.73 +	0.78
13		เชียงใหม่	0.58 -	0.78 +	0.72 +	0.68 -	0.75 +	0.75 +	0.82 +	0.68 -	0.78 +	0.76 +	0.78
14		กาฬสินธุ์	0.78 +	0.70 +	0.80 +	0.56 -	0.74 +	0.78 +	0.85 +	0.75 +	0.70 +	0.64 -	0.77
15		สกลนคร	0.72 +	0.72 +	0.64 -	0.55 -	0.78 +	0.78 +	0.62 -	0.77 +	0.82 +	0.73 +	0.77
16		นครศรีธรรมราช	0.70 +	0.80 +	0.70 +	0.62 -	0.63 -	0.71 +	0.86 +	0.73 +	0.73 +	0.74 +	0.77

อันดับที่	กลุ่ม	จังหวัด	ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ในมิติ										
			ครอบครัว	สุขภาพ	การศึกษา	การมีงานทำ	ที่อยู่อาศัย	ความปลอดภัย	การเมืองฯ	สิทธิฯ	การสนับสนุนทางสังคมฯ	สังคม-วัฒนธรรม	รวม
17	ความมั่นคงสูง	ตรัง	0.81 +	0.70 +	0.71 +	0.80 +	0.65 -	0.66 -	0.93 +	0.75 +	0.63 -	0.73 +	0.77
18		แพร่	0.63 -	0.64 -	0.79 +	0.63 -	0.79 +	0.73 +	0.91 +	0.73 +	0.73 +	0.70 +	0.76
19		ราชบุรี	0.66 -	0.72 +	0.71 +	0.74 +	0.76 +	0.67 -	0.79 +	0.72 +	0.69 -	0.77 +	0.76
20		เพชรบุรี	0.73 +	0.69 -	0.72 +	0.75 +	0.77 +	0.62 -	0.84 +	0.70 +	0.67 -	0.76 +	0.76
21		นครนายก	0.65 -	0.77 +	0.80 +	0.83 +	0.70 +	0.75 +	0.74 +	0.55 -	0.69 -	0.75 +	0.75
22		ชัยภูมิ	0.62 -	0.78 +	0.74 +	0.70 +	0.79 +	0.77 +	0.62 -	0.75 +	0.78 +	0.59 -	0.75
23		เลย	0.71 +	0.56 -	0.84 +	0.60 -	0.80 +	0.76 +	0.78 +	0.71 +	0.76 +	0.67 -	0.751
24	ความมั่นคงปานกลาง	อุดรดิตถ์	0.60 -	0.77 +	0.81 +	0.71 +	0.84 +	0.76 +	0.65 -	0.70 +	0.69 -	0.65 -	0.75

อันดับที่	กลุ่ม	จังหวัด	ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ในมิติ										
			ครอบครัว	สุขภาพ	การศึกษา	การมีงานทำ	ที่อยู่อาศัย	ความปลอดภัย	การเมืองฯ	สิทธิฯ	การสนับสนุนทางสังคมฯ	สังคม-วัฒนธรรม	รวม
25	ความมั่นคงปานกลาง	พิจิตร	0.65 -	0.73 +	0.82 +	0.69 -	0.75 +	0.77 +	0.61 -	0.72 +	0.70 +	0.68 -	0.75
26		หนองคาย	0.65 -	0.72 +	0.70 +	0.70 +	0.74 +	0.78 +	0.59 -	0.71 +	0.80 +	0.66 -	0.74
27		นครปฐม	0.74 +	0.68 -	0.64 -	0.90 +	0.73 +	0.68 -	0.74 +	0.69 -	0.63 -	0.76 +	0.74
28		ชัยนาท	0.62 -	0.75 +	0.80 +	0.66 -	0.70 +	0.73 +	0.74 +	0.73 +	0.69 -	0.70 +	0.74
29		สุโขทัย	0.65 -	0.69 -	0.77 +	0.67 -	0.80 +	0.76 +	0.65 -	0.74 +	0.73 +	0.65 -	0.74
30		ชุมพร	0.70 +	0.79 +	0.67 -	0.67 -	0.63 -	0.69 -	0.95 +	0.73 +	0.64 -	0.69 -	0.72
31		ลำพูน	0.57 -	0.60 -	0.77 +	0.66 -	0.80 +	0.74 +	0.89 +	0.74 +	0.64 -	0.72 +	0.72
32		อยุธยา	0.72 +	0.69 -	0.73 +	0.94 +	0.75 +	0.68 -	0.51 -	0.65 -	0.65 -	0.73 +	0.72

อันดับที่	กลุ่ม	จังหวัด	ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ในมิติ										
			ครอบครัว	สุขภาพ	การศึกษา	การมีงานทำ	ที่อยู่อาศัย	ความปลอดภัย	การเมืองฯ	สิทธิฯ	การสนับสนุนทางสังคมฯ	สังคม-วัฒนธรรม	รวม
33	ความมั่นคงปานกลาง	นครพนม	0.67 -	0.67 -	0.69 -	0.52 -	0.76 +	0.79 +	0.64 -	0.75 +	0.84 +	0.61 -	0.71
34		พิษณุโลก	0.66 -	0.79 +	0.72 +	0.63 -	0.77 +	0.73 +	0.65 -	0.66 -	0.70 +	0.69 -	0.71
35		ระยอง	0.78 +	0.64 -	0.66 -	0.66 -	0.68 -	0.60 -	0.81 +	0.73 +	0.66 -	0.77 +	0.70
36		สระแก้ว	0.72 +	0.73 +	0.67 -	0.55 -	0.72 +	0.77 +	0.58 -	0.76 +	0.74 +	0.64 -	0.70
37		ประจวบคีรีขันธ์	0.62 -	0.76 +	0.71 +	0.74 +	0.72 +	0.71 +	0.81 +	0.72 +	0.55 -	0.73 +	0.70
38		อำนาจเจริญ	0.84 +	0.47 -	0.71 +	0.50 -	0.79 +	0.77 +	0.74 +	0.77 +	0.79 +	0.60 -	0.70
39		พะเยา	0.56 -	0.72 +	0.75 +	0.60 -	0.74 +	0.77 +	0.62 -	0.76 +	0.71 +	0.67 -	0.70
40		เพชรบูรณ์	0.75 +	0.79 +	0.71 +	0.64 -	0.72 +	0.76 +	0.48 -	0.75 +	0.68 -	0.62 -	0.70

อันดับที่	กลุ่ม	จังหวัด	ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ในมิติ										
			ครอบครัว	สุขภาพ	การศึกษา	การมีงานทำ	ที่อยู่อาศัย	ความปลอดภัย	การเมืองฯ	สิทธิฯ	การสนับสนุนทางสังคมฯ	สังคม-วัฒนธรรม	รวม
41	ความมั่นคงปานกลาง	นราธิวาส	0.78 +	0.76 +	0.58 -	0.70 +	0.48 -	0.77 +	0.51 -	0.74 +	0.77 +	0.72 +	0.69
42		อุทัยธานี	0.57 -	0.71 +	0.70 +	0.61 -	0.77 +	0.74 +	0.86 +	0.70 +	0.67 -	0.67 -	0.69
43		บุรีรัมย์	0.77 +	0.77 +	0.63 -	0.58 -	0.76 +	0.74 +	0.52 -	0.76 +	0.74 +	0.61 -	0.69
44		ลพบุรี	0.65 -	0.81 +	0.78 +	0.61 -	0.76 +	0.73 +	0.56 -	0.67 -	0.66 -	0.67 -	0.69
45		น่าน	0.47 -	0.78 +	0.73 +	0.57 -	0.77 +	0.77 +	0.60 -	0.74 +	0.73 +	0.63 -	0.67
46		กรุงเทพ	0.68 -	0.71 +	0.73 +	0.76 +	0.43 -	0.66 -	0.79 +	0.47 -	0.67 -	0.92 +	0.66
47		นนทบุรี	0.80 +	0.70 +	0.67 -	0.81 +	0.66 -	0.63 -	0.71 +	0.27 -	0.65 -	0.97 +	0.66
48		กำแพงเพชร	0.70 +	0.63 -	0.70 +	0.79 +	0.79 +	0.72 +	0.47 -	0.75 +	0.65 -	0.61 -	0.66

อันดับที่	กลุ่ม	จังหวัด	ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ในมิติ										
			ครอบครัว	สุขภาพ	การศึกษา	การมีงานทำ	ที่อยู่อาศัย	ความปลอดภัย	การเมืองฯ	สิทธิฯ	การสนับสนุนทางสังคมฯ	สังคม-วัฒนธรรม	รวม
49	ความมั่นคงปานกลาง	ระนอง	0.50 -	0.65 -	0.72 +	0.83 +	0.68 -	0.63 -	0.84 +	0.72 +	0.62 -	0.72 +	0.66
50		จันทบุรี	0.60 -	0.63 -	0.69 -	0.72 +	0.66 -	0.64 -	0.81 +	0.72 +	0.62 -	0.80 +	0.66
51		มุกดาหาร	0.63 -	0.61 -	0.77 +	0.75 +	0.77 +	0.49 -	0.74 +	0.62 -	0.79 +	0.69 -	0.65
52	ความมั่นคงต่ำ	หนองบัวลำภู	0.62 -	0.57 -	0.59 -	0.59 -	0.76 +	0.77 +	0.59 -	0.77 +	0.90 +	0.57 -	0.65
53		สมุทรสาคร	0.68 -	0.64 -	0.71 +	0.80 +	0.62 -	0.63 -	0.68 -	0.68 -	0.61 -	0.69 -	0.62
54		ศรีสะเกษ	0.86 +	0.69 -	0.43 -	0.59 -	0.68 -	0.76 +	0.45 -	0.73 +	0.81 +	0.59 -	0.62
55		สมุทรปราการ	0.80 +	0.81 +	0.63 -	0.84 +	0.64 -	0.56 -	0.38 -	0.65 -	0.52 -	0.76 +	0.60
56		ตาก	0.76 +	0.63 -	0.60 -	0.62 -	0.71 +	0.71 +	0.43 -	0.65 -	0.73 +	0.70 +	0.60

อันดับที่	กลุ่ม	จังหวัด	ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ในมิติ										
			ครอบครัว	สุขภาพ	การศึกษา	การมีงานทำ	ที่อยู่อาศัย	ความปลอดภัย	การเมืองฯ	สิทธิฯ	การสนับสนุนทางสังคมฯ	สังคม-วัฒนธรรม	รวม
57	ความมั่นคงต่ำ	สุรินทร์	0.83 +	0.67 -	0.64 -	0.59 -	0.67 -	0.77 +	0.40 -	0.73 +	0.65 -	0.59 -	0.60
58		สระบุรี	0.72 +	0.73 +	0.73 +	0.71 +	0.28 -	0.61 -	0.73 +	0.60 -	0.68 -	0.75 +	0.57
59		ปัตตานี	0.78 +	0.67 -	0.58 -	0.61 -	0.41 -	0.78 +	0.26 -	0.76 +	0.79 +	0.66 -	0.57
60		ชลบุรี	0.88 +	0.73 +	0.37 -	0.95 +	0.65 -	0.51 -	0.54 -	0.52 -	0.62 -	0.76 +	0.55
61		ฉะเชิงเทรา	0.24 -	0.72 +	0.73 +	0.77 +	0.63 -	0.65 -	0.51 -	0.72 +	0.66 -	0.75 +	0.55
62		สุราษฎร์ธานี	0.73 +	0.18 -	0.74 +	0.69 -	0.63 -	0.60 -	0.88 +	0.72 +	0.57 -	0.72 +	0.49
63		ปทุมธานี	0.79 +	0.75 +	0.60 -	0.66 -	0.67 -	0.19 -	0.54 -	0.46 -	0.67 -	0.85 +	0.44
64		เชียงราย	0.40 -	0.67 -	0.25 -	0.72 +	0.32 -	0.74 +	0.39 -	0.73 +	0.75 +	0.66 -	0.21

+ หมายถึง จุดแข็งของจังหวัดในมิตินั้นๆ เนื่องจากค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่ม

- หมายถึง จุดอ่อนของจังหวัดในมิตินั้นๆ เนื่องจากค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่ม